

Kommunledningsförvaltningen
Ranko Simic

2023-08-15

Dnr KS 2023-570

Kommunstyrelsen

Regler för Bygdepeng, antagande

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Regler för bygdepeng i Linköpings kommun antas.

Ärende

År 2000 inrättade Länsstyrelsen Östergötland tillsammans med Regionförbundet Östsam en gemensam regional bygdepeng som kan sökas av lokala utvecklingsgrupper i länet.

Nu har Region Östergötland tagit över Regionförbundet Östsams och Länsstyrelsens roll. En förutsättning för den regionala bygdepengen är att kommunal bygdepeng beviljas. Linköpings kommun har varit med och beviljat kommunal bygdepeng sedan inrättandet av den regionala bygdepengen.

Syftet med bygdepengen är att underlätta för de boende i ett område att tillsammans med befintliga föreningar i området samverka för bygdens framtida utveckling. Det kan vara insatser för att skapa mötesplatser, organisera olika slag av sammankomster dit alla är välkomna, för att diskutera gemensamma frågor över gränserna, insatser för att ungdomarna ska trivas bättre, för att organisera sig och lösa utmaningar kopplade till tillgången till offentlig eller kommersiell service, för att ha kvar eller för att förbättra grundservice som lanthandel och kommunikationer etc.

Fram till 2022 reglerades bygdepengen via regler fastställda av Länsstyrelsen Östergötland. Från januari 2023 har Region Östergötland tagit över den regionala finansieringen av bygdepengen helt och överlåtit till kommunerna att fastställa egna regler för bygdepeng.

Kommunledningsförvaltningen har tagit avstamp i länsstyrelsens hittills gällande regler och föreslår att de nya reglerna antas av kommunstyrelsen.

Jämfört med tidigare gällande regler som var fastställda av Länsstyrelsen Östergötland har förtydliganden gjorts att sökande ska vara en förening. Därutöver föreslås att differentiera bygdepengen i två nivåer. Kommunledningsförvaltningen föreslår att även höja bygdepengen till, i

normalfallet, 8 000 kr. Nuvarande nivå på bygdepengen, 6 000 kr, har varit oförändrad sedan införandet av stödet för 23 år sedan. Generella kostnadsökningar sedan dess, ökade kostnader för lokalhyra, el och värme har gjort att pengarna har räckt till allt mindre utvecklingsarbete. För utvecklingsgrupper som äger och underhåller en hjärtstartare som är registrerad i hjärtstartarregistret och som är placerad i ett utomhuskåp i området där man verkar, föreslås att bygdepengen uppgår till 10 000 kr per år. Anledningen till denna differentiering av bygdepengen i två nivåer är att driften och underhållet av en hjärtstartare kostar ca 2 000 kr per år. Bygdepengen finansieras med högst 4 000 kr per utvecklingsgrupp och år av Region Östergötland. Resterande delen finansieras med kommunala medel.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Regler för Bygdepeng, antagande, 2023-08-15

Bilaga till tjänsteskrivelse - Regler för bygdepeng i Linköpings kommun, 2023-08-15

Bakgrund

I Linköpings kommun finns det cirka 20 aktiva utvecklingsgrupper som får bygdepeng och de verkar i olika delar av kommunen.

En utvecklingsgrupp består av personer och föreningar som gått samman för att engagera sig i utvecklingen av det område där de bor. Lokala utvecklingsgrupper kallas de byalag, bygdekommittéer, byaråd, bygderåd och andra föreningar som aktivt tar del i arbetet att utveckla bygden.

Utvecklingsgrupperna på landsbygden är engagerade i många olika typer av aktiviteter. Aktiviteterna som de är engagerade i kan delas in i tre kategorier:

- Utåtriktade aktiviteter som bidrar till gemenskap i bygden. Exempelvis firanden av högtider och andra typer av idrotts- och kulturarrangemang såsom cykeldagar, utflykter, föreläsningar mm.
- Förvaltande aktiviteter. Tar hand om gemensamma resurser och platser, såsom badplatser eller möteslokaler, organiserar sig i grannsamverkan mot brott, driftar och förvaltar egna hemsidor, facebookgrupper och lokala informationsblad och tidningar, driftar gemensamma hjärtstartare.
- Utvecklingsarbete. Samlar bygden i viktiga utvecklingsfrågor såsom nybyggnation, trafiksäkerhet, belysning, skol- och förskolefrågor, kollektivtrafik, VA-frågor, bredband, klimatanpassning, vandringsled, arbetar med ekologiska och sociala hållbarhetsfrågor.

Kommunen och utvecklingsgrupperna har historiskt arbetat tillsammans med många utvecklingsfrågor. Numera, för att stärka och utveckla samverkan och dialogen med utvecklingsgrupperna, träffas kommunen och utvecklingsgrupperna regelbundet på så kallade byalagsträffar.

Syftet med byalagsträffarna är:

- Att delge byalagen/utvecklingsgrupperna viss kommunal information.
- Att tillsammans diskutera vad som är viktigt just nu och vad som har förändrats sedan tidigare dialoger.
- Att möjliggöra "medskick" till politiken i aktuella frågor för byalagen/utvecklingsgrupperna.

Exempel på sakfrågor som har tagits upp på dessa byalagsträffar är information om EU-finansiering via Leader Folkungaland, workshop om framtidens mobila biblioteksverksamhet, information om ostlänken, information om geografiska utskott, översiktsplanering på landsbygden mm.

Sammantaget är utvecklingsgrupperna en värdefull tillgång för lokalt utvecklingsarbete på landsbygden i Linköpings kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för bygdepeng varierar mellan olika år, beroende på hur många som söker och hur många utvecklingsgrupper som är aktiva det aktuella året. De föreslagna kommunala reglerna medför ökade finansieringsbehov som föreslås täckas genom omfördelning inom befintlig ram avseende landsbygdsmedel.

Kommunala mål

Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation

Ett växande Linköping med ett starkt näringsliv och fler i jobb

En ledande kommun i miljö- och klimatarbetet

Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

För att tillgodose att både mäns så väl som kvinnors intressen och behov beaktas är det viktigt att man eftersträvar jämn könsfördelning i beslutfattandet kring hur bygdepengen ska användas. Därför föreslås i reglerna, under avsnittet bidragsberättigad förening, bland annat att följande grundvillkor ska ställas: föreningen ska ha ett förhållningssätt där alla medlemmar deltar på lika villkor och föreningen ska motverka diskriminering och kränkande behandling. Diskriminering enligt diskrimineringslagen får inte förekomma. Samt att, föreningen eftersträvar jämn könsfördelning och åldersfördelning som speglar samhället i stort i beslutfattandet.

Samråd

Samråd har skett med Juridikenheten som tillstyrker förslaget.

Uppföljning och utvärdering

Reglerna ska följas upp och aktualitetsprövas en gång varje mandatperiod, eller vid behov.

Kommunledningsförvaltningens helhetsbedömning

[Klicka och skriv]

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Kommunkansliet (styrdokument)